

**CREAREA MEDIILOR DE ÎNVĂȚARE ÎN CADRUL PROIECTULUI DE
PARTENERIAT EDUCAȚIONAL NAȚIONAL „SEMINȚE DE POVESTE”**

**THE FORMATION OF LEARNING ENVIRONMENTS AN APPROACH TO THE
NATIONAL EDUCATIONAL PROJECT OF PARTENERSHIP
„THE SEEDS OF TALES ”**

*Georgeta CORCIMARI, învățător, grad didactic unu,
IPLT „Nicolae Iorga” mun. Chișinău
primary school teacher 1st didactic degree
IPLT „Nicolae Iorga” from Chișinău,
ORCID: 0009-0000-1026-5094
corcimari.georgeta@chisinau.edu.md*

CZU: 373.025 DOI: 10.46727/c.03-04-11-2023.p142-146

Abstract

We are living in an era full of technological information. We have become consumers of media contents, caught in the "sweet webs" of publicity which can easily be manipulated. The question that becomes more actual nowadays is: how to make the child of digital Tik Tok/ Instagram/ Facebook work, not impose him, but raise his interest to research to the influence of modern means of information? Nowadays the teaching staff has a special status with its complexity and the mission they have to fulfill: the information of a free personality, socially integration, with the capacity of critical creative thinking, with an authentic moral profile. The given article, is focused on the approach to ecosystemic educational process, based on the social, cultural, communicational, political and the learning environment: family, class, school, communities? This article shows the possibility of durable achievement of objectives suggested from efficient perspective of partnership in education.

Keywords: partnership, reading, critical thinking, values, creativity.

Introducere

În contextul unei societăți care progresa rapid, operând modificări de formă și de fond la nivelul tuturor subsistemelor sale, învățământul își asumă o nouă perspectivă de funcționare și evoluare. Pentru promovarea unei educații de calitate este deosebit de importantă participarea nemijlocită a părinților și reprezentanților comunităților locale, implicarea lor în activitățile extracurriculare. Acest obiectiv este reflectat în Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general. Astfel parteneriatul școală–familie devine o prioritate și se axează pe abordarea ecosistemică a procesului educațional, bazată pe interferența atât a diverselor sisteme: normativ, social, cultural, comunicațional, politic, cât și mediilor de învățare: familie, clasă, școală, comunitate.

Orice proiect educațional prevede o schimbare și soluționarea unor probleme complexe. În cazul elevilor, schimbarea ar consta în dezvoltarea noilor valori, aptitudini, comportamente, spirit de echipă [1, p. 4-5].

Parteneriatul este expresia vie a cadrului didactic pasionat de munca sa. Un profesor care urmărește ca efectul educațional să se observe cât mai curând pledează pentru o socializare, or, ceea ce face cu elevii săi este în disponibilitate deplină tuturor celor interesați.

Ne dăm bine seama că metodele educative trebuie să fie diferite, generația nouă are alte tendințe, nevoi și necesități, atât psihologice, cât pedagogice [4, p.6-7].

Descrierea problemei:

Tot mai actuală este întrebarea: cum poți să-l faci pe copilul din generația digitală / Tik Tok / Instagram / Facebook să lectureze, dar nu obligând, ci trezind interesul de a cerceta influența mijloacelor moderne de informare?

Sunteți de acord că metodele autoritare în astfel de cazuri par a fi puțin eficiente?

Profesorul poate fi comparat cu un vâslaș iscusit ce conduce barca pe o mare furtunoasă. Dar aventurându-te împotriva fluxului, riști să ți se răstoarne ambarcațiunea. Ce va face un navigator cu experiență? El se va folosi de puterea fluxului și, prin mișcări abile cu vâslele, va ajunge cu barca la malul dorit. Așa e și în cazul unui profesor creativ- el nu tinde să impună voia sa elevilor, ci organizează și îndrumă energia lor în direcția necesară, oferindu-le un mediu în care copiii lucrează, se joacă și, în același timp, aproape imperceptibil pentru ei, învață [5, p. 57].

Sunt motivată de a căuta strategiile, resursele eficiente ce permit să creeze acel mediu optim de învățare activă, creativă al elevilor, dar există adevărul timpului: Trăim într-o eră inundată de tehnologii informaționale. Pătrund puternic în viața tuturor. Ne-am pomenit consumatori ale conținuturilor media, prinși în „plasele dulci” ale publicității, fiind adesea foarte lesne de manipulat. În aceste timpuri cadrele didactice au un statut aparte prin complexitatea și misiunea pe care o au de îndeplinit: formarea unei personalități libere integrate social cu capacitatea de gândire critică, creativă, cu un profil moral autentic.

Care este acel stimulent puternic al gândirii, imaginației și al sensibilității, accesibil tuturor? Sigur - lectura. Textul literar trebuie privit ca o resursă educațională actuală fiind explorat prin metode activ-participative, formând la elevi competențe intelectuale, competențe de comunicare ale cititorului cult și competențe comportamentale. Povestea este una din cele mai iubite, mai accesibile resurse de explorare chiar din fașă.

Acestea fiind punctate, decid să fiu coordonator al unui proiect de parteneriat educațional național inițiat de IPLT „Nicolae Iorga” din Chișinău (în care activez) cu genericul „Semințe de poveste”. Este un atelier de lectură, discuție și creație.

Partenerii proiectului:

- interni: *cadrele didactice din instituție*, psihologul, bibliotecarul școlar;
- externi: *învățători, profesori, bibliotecari din Chișinău*: LT „Mircea cel Bătrân”; LT „Mihail Sadoveanu”; IP „Elitex”; IP Liceul „Da Vinci”; IPLTPA „Nicolae Sulac” Colegiul de Ecologie din Chișinău; *colegi din republică*: IPLT „Onisifor Ghibu”, Orhei; IPLT „Visoca”, r. Soroca; Școala primară-grădiniță Tătărauca-Nouă, r. Soroca; IP Gimnaziul „Eva Gudumac” Tătărauca-Veche, r. Soroca; IP Gimnaziul Rudi, r. Soroca; IP Școala Primară „Alexei Mateevici” mun. Cahul; LT „Petre Ștefănuță” or. Ialoveni.

Beneficiari:

- Grup-țintă: elevi (clasele primare);
- Cadre didactice din sistemul de învățământ general din Republica Moldova;
- Părinții elevilor.

Motivarea schimbării:

Proiectăm schimbările așteptate:

- Selectarea și explorarea procedeelelor, tehnicilor, modalităților atractive pentru valorificarea poveștilor declanșând dorința elevului de vârstă școlară mică să citească, să

analizeze, să gândească critic, să culeagă înțelepciunea, să aplice, să dramatizeze, să deseneze, să compună, să exploreze;

- Crearea echipelor de voluntari, formate de cadre didactice, părinți, elevi din clasele gimnaziale (frați, surori), care vor proiecta și realiza activități destinate atelierelor de lectură și discuție;

- Amenajarea spațiilor plăcute, confortabile, atractive pentru lectură în clasă și acasă, ce ar contribui la îmbunătățirea mediului de învățare;

- Activitățile organizate vor altoi elevilor competențe sociale și civice. Vor învăța să recunoască și să gestioneze stările de stres, conflictele; să beneficieze de activități care contribuie la ridicarea nivelului stimei de sine, să sporească motivarea pentru învățare;

- Mediatizarea întâlnirilor cu lumea poveștilor prin „sărbători” ale cărții, unde lectura se transformă într-o adevărată aventură de cercetare și căutare de comori: analiza situațiilor descrise din diferite aspecte, exprimarea opiniilor proprii, căutări de soluții... ca în final să descoperim și să plantăm semințele adevărului, binelui și frumosului.

Scopul proiectului:

Motivarea elevilor de a lectura și explora activ informația, dezvoltând abilități de analiză critică, comunicare asertivă, valori comportamentale și creativitate.

Obiectivele proiectului:

1. Cultivarea și dezvoltarea gustului pentru lectură în scopul formării cititorului cult, valorificând din diferite perspective mesajul receptat din poveștile citite.

2. Transferul valorilor receptate din povești în viața de toate zilele, în muncă, în comportament, dezvoltarea atitudinii de relaționare a elevilor cu ei însuși și cu ceilalți .

3. Descoperirea elevilor talentați și încurajarea aptitudinilor de creație literară, artistică a acestora prin participarea la probele, discuțiile propuse.

4. Elaborarea, validarea strategiilor de promovare a lecturii și realizarea unui schimb de bune practici între cadrele didactice implicate ca parteneri pe un parcurs de 3 luni, precum și asigurarea durabilității proiectului.

5. Crearea mediilor de învățare proactivă în parteneriat cu familia, școala, comunitatea, ce vor asigura durabilitatea, extinderea proiectului.

Experiențe de succes aplicate în cadrul proiectului:

„*Scrisoarea de intenție*” invită familia în proiect. Părinții sunt informați cu problema vizată, misiunea, obiectivele proiectului, cu avantajele și posibilitățile constructive oferite. Se identifică modalități de proiectare și realizare a activităților.

În baza celor discutate se creează *Harta proiectului*- un instrument intuitiv atractiv de orientare în timpul oferit atât pentru copii, și pentru adulți.

Activitatea *Invitație la lectură* lansează proiectul. S-a amenajat un colțisor (în mediul școlar, acasă, în natură, etc.), unde se creează o atmosferă specială pentru lectura pasionată împreună cu maturii..

Descoperim *Cărțile copilăriei* din biblioteci prin expoziții, curiozități, discuții, jocuri, surprize. Se creează *Barometrul/Calendarul de lectură și atitudine* și *Prietenul secret* (un jurnal personal unde se notează momentele uimitoare, captivante, deosebite descoperite prin lecturare și din viață).

Prin *Atelierele de lectură pasionată* zilnic descoperim și culegem „comori”, împărtășim impresiile, ideile. Lecturăm într-un mod special în familie, în sânul naturii... Pregătim întrebări,

repetăm rolul de reporter și realizăm cu mult drag un *Interviu cu părinții sau bunicii* în baza poveștii preferate.

Devenim cercetași: descoperim *amprentele naturii* în poveste. Separăm adevărul de minciună, lecturând împotriva [7], ca apoi, împliniți și fericiți de descoperirile trăite, să creăm *povestea noastră într-o paletă de culoare* (realizăm o lucrare plastică).

Care este ocupația preferată a copiilor? Sigur- *jocul!* Avem grijă să împletim activitățile desfășurate cu diverse tipuri de jocuri: Recunoaște personajul, Ghici povestea, Puzzle, Cursa personajelor, Nu vreau să-mi crească nasul, Trăistuța magică, Moș ȘtieTot, Am primit scrisori.. Copiii se avântă cu interes și entuziasm în activitățile interactive Wordwall: Cufărul cu povești, Roata cu povești, Ne jucăm cu poveștile, Trăistuța fermecată, Povești și personaje... Iar „*Cutia magică*” descoperă în fiecare dintre noi un creator de poveste.

Una din cele mai valoroase activități ale proiectului este *Povestea - leagănul națiunii*, unde prin *Jocul de rol* (un elev pregătit din clasele mari) discutăm cu autorul. Povestea se studiază în prealabil. Se sugerează ideea: Dacă mâine vom avea ocazia să discutăm cu autorul, ce l-ați întreba?

-Cum se naște o poveste? (de cele mai multe ori dintr-o mare durere / frică...provocare istorică/ familiară...vise, tendințe...

Deseori scriitorii sunt înaripați de sentimente înalte (dragostea, pasiunea, frumusețea...)

-Care este ideea principală a poveștii? - Ce problemă este descrisă?

- Oare în ziua de astăzi sunt așa mămici asemenea Căpriței?

- Ce pericol real îi paște și astăzi pe copii? (persoane fizice, pericole tehnice, internetul, publicitatea...)

-Ce atitudine luăm?]

Înaripați și entuziasmați micii cititori sigur își vor încerca forțele să creeze: vor elabora la alegere o scrisoare pentru personajul îndrăgit, biografia imaginară sau buletinul de identitate al personajului.

Activitatea *Gândește și crește* urmărește obiectivul să descopere, verbalizeze și aprecieze punctele forte ale fiecăruia, valorificându-le lor în viața cotidiană. Poveștile cu tâlc au un specific aparte: ele se adresează intuiției și fanteziei, nu rațiunii și logicii. Ele „iluminează”, nu induc confruntări. Aduc soluții neașteptate cu efect emoțional pozitiv [6]. Semința bună se valorifică prin activități ludice:

Mașina de spălat Elevii formează un culuar prin care trece câte un elev, care este „spălat” cu complimente”;

Două adevăruri și o minciună Fiecare elev gândește bine și comunică despre sine 2 adevăruri și o minciună frumoasă, camuflată, cât mai greu de identificat. Colegii identifică neadevărul sau află un lucru nou despre colegul lor.

Informațiile, trăirile acumulate în baza studiului intens al poveștilor le vom sistematiza, creând un Lapbook sau o carte digitală cu genericul „Castelul poveștilor”.

Vom delecta „bucate speciale” de la cafeneaua literară „*Gala personajelor îndrăgite*”: dramatizări, jocuri, surprize... Impresiile despre evenimente vor fi înscrise în Condica de reclamații, iar feedbackul oferit va servi drept nota de plată.

Clubul de discuții „*Misterul poveștilor*” va întruni ședința de totalizare a proiectului, unde va avea loc înmânarea diplomelor de participare.

Toate produsele proiectului se plasează în platforma padlet [8] *Accesul este restricționat!* Diseminarea bunelor practici se produce grație postărilor periodice în rețelele de socializare [9], prin prezentul articol, expoziții fizice și virtuale.

Concluzii:

„Lectura – spunea istoricul N. Iorga – joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai mare decât în viața celor vârstnici. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și influențează dezvoltarea ulterioară a copiilor. Din cărțile pe care le citesc, copiii își formează o anumită concepție asupra lumii, cărțile formează la ei anumite norme de conduită.”

Lectura școlară desfășurată în sala de clasă capătă putere, se amplifică odată cu convertirea ei într-o ocupație specială deosebită acasă, în familie, în colaborare cu semenii, în proiecte... Clasa devine, pe neobservate, un adevărat laborator de cercetare: elevii explorează, cercetează, analizează informațiile din jur, separă, caută soluții relevante pentru problemele din cotidian. Se încurajează curiozitatea și gândirea analitică, se facilitează cooperarea și comunicarea, se integrează matricea valorică a elevului. Involuntar, ei descoperă cunoștințe pe care le integrează individual în sistemul inteligenței.

Bibliografie:

1. ANDRIEȘ, V.; CARA, A.; GRIGOR, I. *Modele și proiecte pedagogice privind dezvoltarea parteneriatului școală–familie–comunitate: Ghid metodologic*. Chișinău: IȘE, 2019 (Tipogr. „Print Caro”). 100 p. ISBN 978-9975-48-164-9. Disponibil: http://ise.upsc.md/uploads/files/1580198415_modele_si_proiecte_pedagogice_privind_dezvoltarea_parteneriatului_scoalafamiliecomunitate.pdf
2. BRÂNZA, V. *Hai cu starea de bine la școală! Proiect de parteneriat educațional*. În: *Învățătorul Modern*. 2023, nr. 3, 81-84. ISSN 1857-2820.
3. CARTALEANU, T., COSOVAN, O., GORAȘ-POSTICĂ, V., LÎSENCO, S.; SCLIFOS, L. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*. Chișinău: Centrul Educațional PRO DIDACTICA, 2028. 204 p. ISBN 978-9975-9763-4-3.
4. MARIN, M. *Proiect de parteneriat educațional. Universitatea părinților*. În: *Învățătorul Modern*. 2013, nr. 4, 6-7. ISSN 1857-2820.
5. LÎSENCO, S. *Învățarea prin colaborare*. În: *Didactica Pro...* 2000, nr.1, 57. ISSN 1810-6455.

Resurse web:

6. https://www.academia.edu/35296068/Basme_Terapeutice_Pentru_Copii_Si_Parinti_SEMPRONIA_FILIPOI
7. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Lectura%20impotriva.pdf
8. <https://padlet.com/corcimarigeorgeta/proiect-educa-ional-na-ional-semin-e-de-poveste-916f82wquc3bpr3p>
9. <https://m.facebook.com/groups/345431317948373/?ref=share&mibextid=NSMWBT>
10. <http://www.ccdcluj.ro/Fisiere/2018-2019/CDI/Resurse/Lectura%20de%20placere.pdf>